

чинників: законодавством країни застосування; корпоративною власністю; системою оподаткування; політичними та історичними реаліями.

Міжнародне узгодження принципів і процедур системи обліку є визначальною передумовою гармонізації фінансової звітності з метою стандартизації та уніфікації облікових процедур вітчизняних підприємств та їх зарубіжних партнерів. Подальше реформування вітчизняної системи обліку необхідне для : зменшення ризику кредиторів та інвесторів; поглиблення міжнародної кооперації в галузі бухгалтерського обліку та зростання довіри до її показників в усьому світі.

Література.

1. Голов С. Уніфікація як гальмо розвитку бухгалтерського обліку в Україні / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2010. – № 7. – С. 3-7.
2. Міжнародні стандарти фінансової звітності. 2004 пер. с англ. / За ред. С. Ф. Голова. - К. : ФПБАУ, 2005 - 1,2 ч.
3. Охрамович О.Р. Проблемні аспекти уніфікації бухгалтерського обліку / О.Р. Охрамович // Вісник національного університету водного господарства та природокористування. Випуск 2 (50). -2010. – С. 171-178.

АУДИТ ВИТРАТ ВИРОБНИЦТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

***Сиротюк Г.В., к.е.н., доцент,
Львівський національний аграрний університет***

Процес виробництва продукції сільськогосподарських підприємств породжує виникнення певних видів витрат. Для оперативного управління виробництвом доцільно якісно вести облік витрат та обчислення собівартості продукції, а також забезпечити належний контроль за використанням всіх видів ресурсів.

Особлива увага належить аудиту витрат на виробництво сільськогосподарської продукції. Забезпечення якості аудиторських перевірок вимагає від аудиторів високої кваліфікації, використання методики аудиту, що враховує галузеві особливості.

Мета аудиту витрат полягає у висловленні аудитором незалежної професійної думки щодо правильності відображення в обліку та звітності підприємства інформації про витрати виробництва.

Якість аудиту залежить від того, наскільки ретельно проведена робота до початку аудиторської перевірки : увага до підбору клієнта, отримання інформації про клієнта, встановлення і прийняття умов і зобов'язань підприємства і аудиторської фірми, планування аудиту.

Перш ніж приступити до проведення аудиту витрат виробництва, необхідно провести попередній огляд з метою оцінки слабких і сильних сторін внутрішнього контролю процесу виробництва і витрат. Для цього можна використати методи і прийоми, які розробляються аудиторською фірмою, а також спеціальні аудиторські процедури - тести.

Під час такого тестування аудитор встановлює :

- чи визначаються в наказі про облікову політику витрати, що списуються на виробництво, відповідно до П(С)БО;
- чи не змінювалась протягом звітного періоду облікова політика щодо визначення витрат на виробництво і собівартості продукції;
- чи дотримуються на підприємстві вимог, встановлених наказом про облікову політику.

Оцінивши систему внутрішнього контролю і бухгалтерського обліку, аудитор приймає рішення щодо методу організації перевірки (суцільний, вибірковий), кількості аудиторських процедур, необхідних для підготовки об'єктивного висновку.

Щоб скласти об'єктивну думку щодо інформації про витрати на виробництво продукції та її собівартості, аудитору необхідно : одержати обґрунтовану гарантію того, що інформація в бухгалтерській документації та інших джерелах даних із питань перевірки достовірна і достатня; вирішити, чи правильно відтворена в обліку і звітності відповідна інформація.

Аудитору важливо правильно оцінити суттєвість і аудиторський ризик.

Враховуючи, що збір аудиторських доказів здійснюється за кожним сегментом, а не за звітністю в цілому, аудитор складає попереднє судження про суттєвість за кожним сальдо рахунків, що дозволить йому приймати рішення зі збору достатньої кількості аудиторських доказів.

Стратегія проведення аудиту витрат виробництва розробляється виходячи із норм МСА 300 «Планування», згідно якого аудитор розробляє план і програму аудиту. Аудит витрат на виробництво сільськогосподарської продукції можливо здійснити за програмою, перелік аудиторських процедур якої, враховує усі чинники, що роблять вплив на достовірність оборотів і сальдо за окремих

рахунками бухгалтерського обліку.

Програма аудиту витрат на виробництво продукції включає наступні процедури :

- перевірку стану внутрішнього контролю за обґрунтованістю списання на виробництво понесених витрат;
- перевірку законності і доцільності списання витрат;
- підтвердження витрат відповідними первинними документами;
- перевірку обґрунтованість відображення витрат згідно класифікації видів діяльності;
- встановлення наявності окремого обліку витрат різних видів діяльності;
- правильність оцінки виробничих запасів при їх списанні на виробництво;
- визначення достовірності незавершеного виробництва;
- перевірку правильності включення у витрати на виробництво витрат на оплату праці;
- перевірку правильності нарахування амортизації;
- перевірку правильності і обґрунтованості формування накладних витрат;
- перевірку правильності розподілу накладних витрат;
- перевірку повноти розкриття інформації про витрати у примітках до фінансових звітів.

Під час перевірки витрат на виробництва і калькулювання собівартості необхідно керуватися нормами МСА 540 «Аудит оціночних значень», згідно якого аудитор повинен підтвердити обґрунтованість оцінного значення.

Важливим етапом є перевірка правильності формування собівартості продукції, яка виступає одним з основних оціночних показників, що визначає якість роботи підприємства. Перевірку доцільно проводити в такій послідовності : перевірка формування витрат виробництва за елементами, правильність складання калькуляції собівартості продукції за статтями витрат, дослідження шляхів її зниження.

Особлива увага звертається на достовірність віднесення витрат на собівартість продукції – чи правильно витрати згруповані за елементами (матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні потреби, амортизація основних засобів, інші витрати).

Проведення аудиту витрат виробництва і собівартості продукції дозволить виявити і попередити порушення у веденні обліку, що позитивно вплине на підвищення ефективності господарської діяльності.